

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12C/316/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115219517
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115219517.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov Sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v právnej veci žalobkyne: Ľ. U., nar. XX.XX.XXXX, S. G. G., D. X, XXX XX C. št. občianstvo - slovenské, v konaní právne zastúpená JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, so sídlom v Prešove, Masarykova 2, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Špitálska 4, 6, 8, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, takto

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a .
- II. Žalovaný n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou podanou dňa 21.7.2015 sa domáhala na žalovanej zaplatenia sumy vo výške 688,80 eur titulom náhrady škody a náhrady trovy konania.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, rozhodnutím č. XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa 21.01.2009 rozhodol o odňatí a zastavení vyplácania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia pre žalobkyňu v sume 16,60 eur mesačne od 01.01.2009 s odôvodnením, že po nadobudnutí účinnosti zákona č. 447/2008 Z.z., z vlastného podnetu prehodnotil poskytovanie tohto príspevku žalobkyňi, nakoľko podľa ustanovenia § 38 ods. 16 zákona č. 447/2008 Z.z., tento príspevok nepatrí osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba. Žalobkyňa proti tomuto rozhodnutiu podala včas odvolanie, o ktorom rozhodlo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracovisko Košice, rozhodnutím č. Z. zo dňa 1.4.2009 tak, že odvolanie žalobkyne zamietlo a rozhodnutie prvostupňového orgánu č. XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa 21.01.2009 potvrdilo. Listom zo dňa 06.02.2012 žalobkyňa požiadala Okresnú prokuratúru v Prešove o podanie protestu prokurátora proti rozhodnutiu ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. Z. zo dňa 1.4.2009. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach (ako príslušný orgán) v proteste č. Y. XX/XX-X zo dňa 29.3.2012 proti rozhodnutiu ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. Z. zo dňa 1.4.2009 navrhol toto rozhodnutie ako nezákonné zrušiť s odôvodnením, že zákon č. 447/2008 Z.z. v žiadnom ustanovení neuvádza, že nadobudnutím účinnosti tohto zákona od 1.1.2009 sa odníma alebo zaniká nárok na vyplácanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia priznaný osobe s ťažkým zdravotným postihnutím podľa predchádzajúceho zákona č. 195/1998 Zb. o sociálnej pomoci účinného do 31.12.2008. V proteste zároveň bolo uvedené, že správny orgán pri svojom rozhodovaní nevzal do úvahy prechodné a záverečné ustanovenia zákona č. 447/2008 Z.z., najmä ustanovenie § 65 ods. 5 tohto zákona. ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice rozhodnutím č. Z. zo dňa 11.4.2012 protestu prokurátora vyhovel a zrušil rozhodnutie ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. Z. zo

dňa 1.4.2009. Rozhodnutie ÚPSVaR Prešov č. XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa 21.1.2009 bolo následne zrušené rozhodnutím „Ústredia“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. Z. zo dňa 12.4.2012. ÚPSVaR Prešov v novom rozhodnutí č. XX/XXXXX-XXX zo dňa 29.06.2012 určil žalobkyni peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia mesačne vo výške 9,28 % zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu avšak až od 1.5.2012.

3. Žalobkyňa poukázala nato, že postup príslušných správnych orgánov po zrušení nezákonného rozhodnutia o odňatí kompenzačného príspevku bol nesprávny a nezákonný. Žalobkyni bola nezákonným rozhodnutím ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. Z. zo dňa 2.4.2009 spôsobená škoda vo forme odňatia a zastavenia vyplácania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, hoci odňatý nemal byť (§ 45 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z.), v sume 16,60 eur mesačne od 1.1.2009. Predmetný príspevok bol žalobkyni opätovne bez opory v zákone priznaný až od 1.5.2012, pričom mal byť žalobkyni vyplácaný za obdobie od 1.1.2009 do 30.4.2012 vo výške 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú v § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, mesačne x 40 mesiacov = 688,80 eur. Podporne na preukázanie oprávnenosti uplatneného nároku na náhradu škody žalobkyňa poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 5S 8/2012-46 zo dňa 17.4.2013, ktorým bolo zrušené rozhodnutie „Ústredia“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. Z. zo dňa 11.9.2012 v spojení s rozhodnutím ÚPSVaR Prešov č. XX/XXXXX-XXX zo dňa 29.6.2012 v skutkovo a právne obdobnej veci (žalobcu C.. Y., ktorý je tiež obyvateľom S. G. G., D. X, XXX XX C. a poberateľom kompenzačného príspevku). Predmetný rozsudok Krajského súdu v Prešove bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Sžso 40/2013 zo dňa 20.8.2013. Pokiaľ ide o povinnosť žalobkyne vopred predbežne prerokovať svoj nárok na náhradu škody s príslušným orgánom podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., poukázala na svoju žiadosť o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 19.11.2014 a oznámenie MPSVaR o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 22.05.2015, doručená dňa 28.05.2015, prostredníctvom ktorého bolo žalobkyni oznámené, že jej žiadosti sa nevyhovelo.

4. Žalobkyňa predložila listinné dôkazy, a to rozhodnutie ÚPSVaR Prešov č. XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa 21.1.2009, rozhodnutie „Ústredia“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. Z. zo dňa 1.4.2009, list žalobkyne zo dňa 6.2.2012, protest prokurátora č. Y. XX/XX-X zo dňa 29.3.2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 5S 8/2012-46 zo dňa 17.4.2013, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Sžso 40/2013 zo dňa 20.8.2013, rozhodnutie ÚPSVaR Prešov č. C.-XXXX zo dňa 14.1.2014, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 19.11.2014, oznámenie o výsledku predbežného prerokovania zo dňa 22.5.2015 a žiadosť C. Y. adresovanú ÚPSVaR Prešov dňa 11.7.2011.

5. Žalovaný sa vo veci vyjadril a potvrdil, že ÚPSVaR Prešov rozhodnutím č. XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa 21.1.2009 rozhodol o odňatí a zastavení vyplácania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia v sume 16,60 eur mesačne od 1.1.2009 s odôvodnením, že po nadobudnutí účinnosti zákona č. 477/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „zákon č. 477/2008 Z.z.“) z vlastného podnetu prehodnotil poskytovanie tohto príspevku poškodenej, nakoľko, podľa ustanovenia § 38 ods. 16 zákona č. 477/2008 Z.z. tento príspevok nepatrí osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová služba. Žalovaný nerozporoval ani to, že po podaní odvolania žalobkyňou, v správnom konaní jej odvolanie bolo zamietnuté. Potvrdil, že listom zo dňa 6.2.2012 požiadala žalobkyňa Okresnú prokuratúru v Prešove o podanie protestu prokurátora proti vyššie uvedenému rozhodnutiu „Ústredia“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č.: Z. zo dňa 1.4.2009. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach v proteste č. K 70/12-9 zo dňa 29.3.2012 proti rozhodnutiu „Ústredia“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice zo dňa 1.4.2009 navrhol predmetné rozhodnutie ako nezákonné zrušiť s odôvodnením, že zákon č. 477/2008 Z.z. v žiadnom ustanovení neuvádza, že nadobudnutím účinnosti tohto zákona od 1.1.2009 sa odníma alebo zaniká nárok na vyplácanie peňažného príspevku na kompenzáciu priznaný osobe s ťažkým zdravotným postihnutím podľa predchádzajúceho zákona č. 195/1998 Zb. o sociálnej pomoci účinného do 31.12.2008. „Ústredie“ ÚPSVaR pracovisko Košice rozhodnutím zo dňa 11.4.2012 protestu prokurátora vyhovel a zrušilo rozhodnutie zo dňa 1.4.2009, pričom zrušilo aj rozhodnutie prvostupňového orgánu ÚPSVaR Prešov č. XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa 21.1.2009 osobitným rozhodnutím zo dňa 12.4.2012. Predmetný príspevok bol žalobkyni vzhľadom na vyššie uvedené priznaný rozhodnutím ÚPSVaR Prešov č. XX/XXXXX-XXX zo

dňa 29.6.2012, v ktorom určil žalobkyni peňažný príspevok na kompenzáciu mesačne vo výške 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu od 1.5.2012. Nárok na náhradu škody uplatnený žalobkyňou žalovaný považoval za neoprávnený, a to s poukazom na to, že: Podľa § 38 ods. 16 prvá veta zákona č. 477/2008 Z.z., peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov nemožno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba. V zmysle § 45 ods. 3 zákona č. 477/2008 Z.z., opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme, jeho výplata sa zastaví alebo jeho výška zvýši alebo zníži, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu alebo na jeho výplatu. Podľa § 65 ods. 5 cit. zákona, odkázanosť občana s ťažkým zdravotným postihnutím na osobnú asistenciu, odkázanosť na sprievodcu, odkázanosť na kúpu pomôcky, odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, odkázanosť na kompenzáciu zvýšených výdavkov a odkázanosť na celodenné, osobné a riadne opatrovanie, ktoré boli posúdené podľa zákona účinného od 31.12.2008, sa po 31.12.2008 neprehodnocuje podľa zákona účinného od 1.1.2009, ak u občana s ťažkým zdravotným postihnutím nedôjde k takým zmenám v zdravotnom stave, osobnostných predpokladoch, rodinnom prostredí alebo životnom prostredí a v prostredí, ktoré ovplyvňuje jeho začlenenie do spoločnosti, ktoré majú vplyv na trvanie odkázanosti. Vzhľadom na vyššie uvedené protest prokurátora, ÚPSVaR, pracovisko KE, rozhodnutím zo dňa 11.4.2012 protestu prokurátora vyhovel a zrušilo rozhodnutie zo dňa 1.4.2009, pričom zrušilo i rozhodnutie prvostupňového orgánu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 21.1.2009 osobitným rozhodnutím zo dňa 12.4.2012. Predmetný príspevok bol žalobkyni, vzhľadom na vyššie uvedené, priznaný od 1.5.2012, a to rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov č. XX/XXXXXX-XXX zo dňa 29.6.2012, v ktorom určil žalobkyni peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia mesačne vo výške 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Úrad listom zo dňa 24.5.2012 vyzval žalobkyňu na preukázanie príjmu a následné rozhodnutím číslo: XX/XXXXXX-XXX zo dňa 29.6.2012 určil peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov, mesačne vo výške 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu od 1.5.2012. Pri rozhodovaní úrad vychádzal zo skutočnosti, že žalobkyňa si neuplatnila nárok na doplatenie peňažného príspevku v lehote troch rokov s poukázaním na ustanovenie § 45 ods. 10 zákona č. 477/2008 Z.z.. Proti uvedenému rozhodnutiu sa menovaná odvolala v zákonnej lehote. Pracovisko „Ústredia“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice v odvolacom konaní rozhodnutím č. Z. zo dňa 11.9.2012 rozhodnutie úradu potvrdilo. Rozhodnutie o odvolaní nadobudlo dňa 20.9.2012 právoplatnosť. Žalobkyňa žalobu proti rozhodnutiu nepodala. Žalobkyňa uplatnenie nároku na doplatenie predmetného peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov v lehote troch rokov ustanovenej v § 45 ods. 10 zákona nestihla. Pokiaľ poukazovala na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 5S 8/2012-46 zo dňa 7.4.2012, ktorý bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 4Sžo 40/2013 zo dňa 20.8.2013 v skutkovo a právne obdobnej veci, žalovaný mal za to, že sa nejedná o identický zhodný prípad. V danej veci si účastník uplatnil nárok na doplatenie peňažného príspevku v lehote troch rokov v súlade s § 45 ods. 10 zákona. Teda v predmetných súdnych konaniach sa tak Krajský súd v Prešove ako ani Najvyšší súd Slovenskej republiky nemuseli vysporiadať s preklúziou pohľadávky úradu.

6. Žalovaný je toho právneho názoru, že síce došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia zo strany „Ústredia“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice, no iba vo veci samotného odňatia príspevku na kompenzáciu, žalobkyňa nedisponuje rozhodnutím, ktoré by bolo zrušené pre nezákonnosť z dôvodu spätného nepriznania príspevku na kompenzáciu od 1.1.2009, t.j. nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia zo strany ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice, vo vzťahu k prejedávanému nároku žalobkyne - čiže nedošlo k zrušeniu posledného rozhodnutia ÚPSVaR Prešov č. XX/XXXXXX-XXX zo dňa 29.6.2012, v ktorom bol priznaný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov s účinnosťou od 1.5.2012. Žalobkyňa sa voči tomuto rozhodnutiu zo dňa 29.6.2012 neodvolala, čím by tiež došlo k nesplneniu podmienok ustanovených v § 6 ods. 2 zákona č.514/2003 Z.z.. Žalovaný uplatnil v tomto konaní aj námietku premlčania uplatňovaného nároku.

7. Súd vo veci na základe listinných dôkazov predložených žalobkyňou, ktoré žalovaný nespochybňoval, zistil tento skutkový stav veci :

Vo veci nebolo sporné, že rozhodnutím ÚPSVaR Prešov zo dňa 21.1.2009 bolo žalobkyni odňaté a zastavené vyplácanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne obuvi alebo bytového zariadenia od 1.1.2009 vo výške 16,60 eur mesačne.

8. Sporné nebolo ani to, že žalobkyňa podala včas odvolanie proti tomuto rozhodnutiu, o ktorom rozhodlo „Ústredie“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice dňa 1.4.2009 tak, že zamietlo odvolanie žalobkyne a potvrdilo rozhodnutie zo dňa 21.1.2009 ÚPSVaR Prešov.

9. Z rozhodnutia „Ústredia“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice zo dňa 11.4.2012, mal súd zistené, že na základe podnetu žalobkyne a po podaní protestu prokurátora prokurátorom krajskej prokuratúry Košice zo dňa 29.3.2012, bolo vyhovené protestu a rozhodnutie „Ústredia“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice zo dňa 1.4.2009 bolo zrušené.

10. Súčasne rozhodnutím zo dňa 12.4.2012 (č.l.sp. 14) „Ústredie“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice zrušilo rozhodnutie ÚPSVaR Prešov zo dňa 21.1.2009, ktorým bola vyššie uvedené vyplácanie peňažného príspevku odňaté a zastavené.

11. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rozhodnutím zo dňa 29.6.2012 ÚPSVaR Prešov č. XX/XXXXX-XXX bolo opäť rozhodnuté o peňažnom príspevku žalobkyne, ktorým jej priznaný bol príspevok vo výške 9,28 % sumy životného minima s účinnosťou od 1.5.2012.

12. Žalovaný nepopieral že proti tomuto rozhodnutiu žalobkyňa podala taktiež odvolanie v zákonnej lehote, o ktorom rozhodlo „Ústredie“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice, rozhodnutím č. Z. dňa 11.9.2012 tak, že potvrdené bolo rozhodnutie ÚPSVaR Prešov, vydané dňa 29.6.2012, žalovaná proti tomuto rozhodnutiu žalobu nepodala.

13. Listom zo dňa 19.11.2014 žalobkyňa požiadala Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhrady škody. Listom zo dňa 22.5.2015 žalobkyňa prostredníctvom jej právneho zástupcu bola informovaná, že jej žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona 514/2003 Z.z. nebude kladne vybavená.

14. Na základe týchto dôkazov súd vec takto právne posúdil:

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. O zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a/ nezákonným rozhodnutím, b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe alebo d/ nesprávnym úradným postupom.

15. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

16. Podľa § 4 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 koná v mene štátu ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu.

17. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

18. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

19. Podľa § 9 ods. 1 č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a/ a

d/ Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písmeno b / Ústavy Slovenskej republiky.

20. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 <<https://www.slov-lex.sk/static/SK/ZZI/2003/514/20130101.print.html>> a 11 <<https://www.slov-lex.sk/static/SK/ZZI/2003/514/20130101.print.html>>.

21. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

22. Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/static/SK/ZZI/2003/514/20130101.print.html>> odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

23. Podľa § 38 ods. 1 písm. b/ zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažko zdravotného postihnutia fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZI/2008/447/20160701>> odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky, súvisiace s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia.

24. Podľa § 38 ods. 8 zákona č. 447/2008 Z.z., fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky súvisiace s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia mesačne vo výške 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.

25. Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu a nárok na jeho výplatu vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o jeho priznaní.

26. Podľa § 43 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., peňažný príspevok na kompenzáciu sa prizná a vypláca od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom sa začalo konanie o peňažnom príspevku na kompenzáciu ak § 40 ods. 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZI/2008/447/20160701>>, 18 až 20 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZI/2008/447/20160701>> neustanovujú inak.

27. Podľa § 45 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z., opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme, jeho výplata sa zastaví alebo jeho výška sa zvýši alebo zníži, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu alebo na jeho výplatu. Ak sa zmenia rozhodujúce skutočnosti v priebehu kalendárneho mesiaca a za časť mesiaca patrí opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške, vypláť sa opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške za celý kalendárny mesiac.

28. Podľa § 45 ods. 9 citovaného zákona, ak príslušný orgán dodatočne zistí, že peňažný príspevok na kompenzáciu nepriznal, aj keď priznať mal, priznal neprávom alebo v nižšej sume, alebo priznal vo vyššej sume ako patril alebo priznal od neskoršieho dňa ako patril alebo peňažný príspevok na kompenzáciu odňal, aj keď odňať nemal alebo rozhodol o povinnosti vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časti, aj keď túto povinnosť nemal, peňažný príspevok na kompenzáciu dodatočne prizná, odníme, zvýši, zníži alebo doplatí alebo rozhodne o zrušení povinnosti vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť. Nárok na dodatočné poskytnutie a vyplatenie peňažného príspevku na kompenzáciu alebo jeho časti zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, od ktorého peňažný príspevok alebo jeho časť

patril. Povinnosť fyzickej osoby vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho pomernú časť zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, od ktorého peňažný príspevok nepatril alebo patril v nižšej sume.

29. Podľa § 54 citovaného zákona, právoplatné rozhodnutia vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu sú preskúmateľné súdom.

30. Podľa § 66 ods. 1 citovaného zákona, peňažné príspevky na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a peňažný príspevok za opatrovanie poskytované podľa zákona účinného do 31.12.2008 sa považujú za peňažné príspevky na kompenzáciu podľa zákona účinného od 1.1.2009.

31. Podľa § 66 ods. 2 citovaného zákona, príslušný orgán určí výšku peňažných príspevkov uvedených v odseku 1 podľa zákona účinného od 1.1.2009 najneskôr do 31.7.2009. Ak je výška peňažného príspevku podľa zákona účinného od 1.1.2009 vyššia, ako výška peňažného príspevku, ktorá patrila podľa zákona účinného do 31.12.2008, peňažný príspevok sa vypláti od 1.1.2009 podľa zákona účinného od 1.1.2009.

32. Zákon č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci bol zrušený zákonom č. 448/2008 o sociálnych službách s účinnosťou od 1.1.2009. V zákone č. 195/1998 Z.z. bol peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov upravený v § 64 a konkrétne v ods. 4 výška zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, bol určený sumou 500 Sk.

33. V danom prípade je nesporné, že žalobkyňa splnila podmienku v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorá súvisí s predbežným prerokovaním jej žiadosti.

34. Zákonným predpokladom pre priznanie nároku na náhradu škody voči štátu v zmysle vyššie citovanej právnej úpravy je buď nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup.

35. V prvom rade musí byť splnená aj ďalšia zákonná podmienka vo forme zrušenia alebo zmeny príslušného rozhodnutia, pre nezákonnosť je potrebné zreteľne ustáliť, o ktorý z vymenovaných zákonných predpokladov v tomto prípade ide.

36. Žalobkyňa sama v žalobe poukázala na nezákonnosť rozhodnutia, s čím sa stotožňuje aj súd, avšak za rozhodnutie, ktoré spôsobilo jej škodu súd nepovažuje rozhodnutie, ktoré označila žalobkyňa (rozhodnutie „Úradu" z 21.1.2009 a „Ústredia" z 1.4.2009), ale rozhodnutie „Úradu" č. XX/XXXXX-XXX z 29.6.2012, potvrdené rozhodnutím ústredia č. Z. zo dňa 11.9.2012.

37. Súd k tomuto záveru dospel na základe tej skutočnosti, že žalobkyni v dôsledku nového zákona č. 447/2008 Z.z. účinného od 1.1.2009 muselo byť vydané nové rozhodnutie o peňažnom príspevku, nakoľko novou právnou úpravou sa menila jeho výška - určila sa percentuálne zo sumy životného minima na rozdiel od predchádzajúcej úpravy, ktorou bol peňažný príspevok určený konkrétnou sumou. Táto povinnosť správneho orgánu napokon jasne vyplýva aj z § 66 ods. 2 citovaného zákona. Zákom č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci, bola v súlade s § 64 ods. 4 určená výška kompenzačného príspevku vo výške 500 Sk.

38. Tento zákon však bol zrušený od 1.1.2009 zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách. Je pravdou, že s poukazom na § 66 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., dovtedajšie peňažné príspevky na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia sa považujú za kompenzačné príspevky v zmysle nového zákona č. 447/2008 Z.z., ale zároveň bolo potrebné vydať príslušným správnym orgánom nové rozhodnutie o jeho výplate (vzhľadom na stanovenie inej výšky zákonom), čo je deklarované aj v § 66 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., ale vyplýva to aj z § 43 ods. 1, podľa ktorého aj nárok na výplatu peňažného kompenzačného príspevku vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu.

39. Správny orgán po prijatí citovaného zákona č. 447/2008 Z.z. teda rozhodoval pri osobách, ktoré už poberali peňažný príspevok predovšetkým o jeho výške s uvedením dátumu, od ktorého v tejto novej výške sa peňažný príspevok bude vyplácať.

40. Rozhodnutiami, o ktoré žalobkyňa opiera tento svoj nárok, správny orgán nesprávne rozhodol o odňatí peňažného príspevku žalobkyňi, v konečnom dôsledku tieto nesprávne rozhodnutia boli ako nezákonné zrušené.

41. Správny orgán vydal nové rozhodnutie, ktorým určil výšku nového peňažného príspevku už v súlade s novým zákonom (§ 66 ods. 2), ale vyplácanie určil až od 1.5.2012, teda neurčil ho spätne od dátumu účinnosti nového zákona. Práve v dôsledku tejto skutočnosti vznikol daný spor.

42. Žalobkyňa naposledy dostávala peňažný kompenzačný príspevok do 31.12.2008, podľa pôvodnej právnej úpravy vo výške 500 Sk mesačne. Od 1.1.2009 došlo novým zákonom k zmene výpočtu peňažného príspevku (9,28 % sumy životného minima), preto bolo potrebné vydanie nového rozhodnutia „Úradu“. Nárok na náhradu škody však nie je možné odvíjať od rozhodnutí z roku 2009 o odňatí príspevku, ale od týchto rozhodnutí o určení výšky nového peňažného príspevku s určením dátumu jeho priznania. Správny orgán mal totiž možnosť priznať príspevok aj spätne, čo však neurobil a vo svojom rozhodnutí svoj záver aj zdôvodnil, súd však v tomto konaní nie je oprávnený vyjadrovať sa jeho správnosti.

43. Spätne nepriznanie peňažného príspevku bolo aj predmetom odvolacieho konania „Ústredia“. Relevantné rozhodnutie „Úradu“ však nebolo zrušené či zmenené a preto nie je splnený zákonný predpoklad priznania nároku žalobkyňi s poukazom na § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Žalobkyňa mala možnosť dať žalobu na súd o preskúmanie zákonnosti citovaného rozhodnutia, o čom bola poučená aj v spomínanom rozhodnutí. Keďže tak neurobila, sama sa zbavila možnosti domôcť sa nápravy zvlášť, ak si bola vedomá úspechu C.. Y., ktorý mal obdobný prípad, pričom k žalobe pripojila aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, ktorým podobné rozhodnutie o peňažnom príspevku vo vzťahu k C.. Y. bolo zrušené.

44. Súd považuje za potrebné dodať, že v danom prípade rozhodne nie je daná zodpovednosť z dôvodu nesprávneho úradného postupu správneho orgánu. Úkony tzv. úradného postupu sami o sebe k vydaniu rozhodnutia nevedú a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa to v jeho obsahu neodrazí. Hoci nesprávny úradný postup môže súvisieť aj s rozhodovacou činnosťou, ale úkony úradného postupu sami o sebe k vydaniu rozhodnutia nevedú. Jedná sa napríklad o nevydanie rozhodnutia, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu či iné vady v spôsobe vedenia konania. Za nesprávny úradný postup nie je možné považovať pochybenie a nedostatky spočívajúce v tom, že štátny orgán pred svojim rozhodnutím nesprávne vyhodnotil podmienky jeho vydania a že v dôsledku toho je ním vydané rozhodnutie nesprávne.

45. K námietke premlčania žalovaného súd uvádza, že je nedôvodná. Trojročná premlčacia lehota začala v danom prípade plynúť odo dňa doručenia rozhodnutia „Úradu“ z 29.6.2012. Potrebné je vychádzať z § 19 ods. 1 vety prvej zákona č. 514/2003 Z.z., keďže v tomto prípade nedošlo k zrušeniu ani k zmene právoplatného rozhodnutia. Žalobkyňa sa o škode dozvedela dorúčením spomínaného rozhodnutia. Premlčacia lehota však neplynie počas predbežného prerokovania nároku v zmysle § 19 ods. 3. V tomto prípade žiadosť o predbežné prerokovanie bola doručená 29.12.2014 a rozhodnuté o nej bolo 29.6.2015. Znamená to, že premlčacia doba spočívala v 6 mesiacoch. Žaloba bola podaná 21.7.2015, teda ešte pred uplynutím trojročnej premlčacej doby.

46. Súd ďalej dodáva, že v obdobnej právnej veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 11C 315/2015 žalobkyne I. Č., bola žaloba taktiež zamietnutá z rovnakých dôvodov a rozhodnutie po odvolacom konaní je už toho času právoplatné. Súd preto vychádzal aj z právnej vety nálezu Ústavného súdu SR z 15. júna 2016, č. k. II. ÚS 19/2016-40 v zmysle ktorej - Súčasťou princípu právnej istoty, vyplývajúceho z čl. 1 ods. 1 Ústavy, je požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach, dala rovnaká odpoveď. Ak všeobecný súd rozhodne v obdobných veciach odlišným alebo protichodným spôsobom, bez zdôvodnenia odlišného stanoviska prijatého v takejto obdobnej veci, poruší základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

47. Z vyššie uvedených dôvod súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

48. Vzhľadom však na charakter sporu a osobu žalobkyne, súd žalovanému nárok na náhradu trov konania, aj keď bol úspešný, nepriznal s poukazom na ust. § 257 CSP, v zmysle ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.